

A világ kihívásai

A világ kihívásai és a magyar válaszok

2023

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA

Dr. Parragh László

A fokozódó nemzetközi kihívások korszakába léptünk

Kiszámítható, stabil felhatalmazással rendelkező
kormány

A világgazdaságban új korszak
kezdődik

Strukturális változtatásokra lesz
szükség

Lesz feladatunk a gazdaságban is...

Ellátási láncok
rövidülése,
átrendeződése

Egészséges
szuverenitás

Függőség

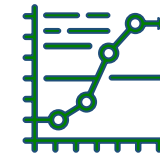
Világgazdasági
dimenzióváltás

Kifeszített
költségvetés

Külkereskedelem!
Mennyiség
&
Minőség
további javítása

Folyó fizetési
mérleg,
ikerdeficit
(költségvetési
hiány és
külkereskedelmi
mérleg)

Árfolyam stabil
jövőképének
hiánya

Inflációs Kockázat

Az MKIK elsőként hívta fel a figyelmet az inflációs veszélyre!

- Már a koronavírus megjelenése előtt is voltak jelek
 - pl. nyersanyagárak emelkedése, szűkülő termelői kapacitás
- A járvány miatt megbomlott a kereslet és a kínálat egyensúlya
 - Elhalasztott kereslet megjelenése a koronavírus után
 - Hirtelen megugró inflációs nyomás
- Orosz-ukrán háború kirobbanása
 - Energiaárak többszöröződése és drága energiaimport
- Uniós források akadozása, EU-s és amerikai szankciók, kínai túlsúly a globális piacokon
 - Külföldi kitettség
- Volatilis és elszabaduló forint árfolyam
 - Deviza függetlenség előnyei és hátrányai
- Romló külkereskedelmi mérleg, dráguló államháztartás finanszírozása és gyengülő forintárfolyam

TARTÓS INFLÁCIÓS NYOMÁS

Monetáris
politika

Hitelpiac

Kereslet-
Kínálat
effektus

Kamatráta

Import drágulás/
nyersanyagárak

Valuta
leértékelődés

Infláció

Kockázatok
fennállnak!

Bizonytalan piaci
környezet

Energiaár

A Kormány felismerte a kockázatokat és sikeresen beavatkozott számos intézkedéssel

Romló
gazdasági
kilátások

A pandémia utószelében a kereslet csökkenés sokkolta a gazdaságokat. A visszatérő, majd túlfűtött keresletet nem tudta a piac lekövetni, ez elkezdte fűteni az inflációt. Az orosz-ukrán konfliktus által okozott energia/ár sokk ezt fokozta. A háború miatti Uniós szankciók okozta nehézségek következtében az infláció emelkedése további támogatást kapott, aminek a tetőpontját 2023 első felében érték el. **A gazdaság legfőbb ellensége: az INFLÁCIÓ!**

Ki fizeti
meg ennek
az árát?

MNB
vesztesség
kezelése

Következő
években mi
várható?

MNB veszteségének kezelését
a Kormány költségvetési
oldalról megoldotta.
Mennyire működik a
monetáris síkú előretekintés?

A veszteségekkel való megfelelő bánásmód és azok kezelése kulcsfontosságú a gazdaság stabilitásának megőrzéséhez. Szemelőtt kell tartani: Ha nem jó a diagnózis, akkor nem lesz jó a gyógymód sem.

BÉRDINAMIKA

Minimálbér rendszerének van-e még létjogosultsága?

OKOK

- Romló demográfiai mutatók
- Külföldi beruházók igénye az olcsó munkaerő iránt
- Élőmunka igény tartóssága
- Automatizáció, digitalizáció és robotizáció lemaradása
- Infláció miatti reálbér keresetek csökkenése
- A munkaerő-piaci kereslet és kínálat illeszkedési problémái
- Magyar munkaerő mobilitásának hiánya, külföldi munkavállalók megjelenése
- Oktatási, képzési hiányosságok és lemaradás, tanulási hajlandóság hiánya
- Atipikus foglalkoztatási formák hiánya

KÖVETKEZMÉNYEK

A gazdasági visszaesés miatt **az új munkavállalók** iránti kereslet **NEM CSÖKKENT**, hanem **NŐTT**. **Szinte teljes a foglalkoztatottság**

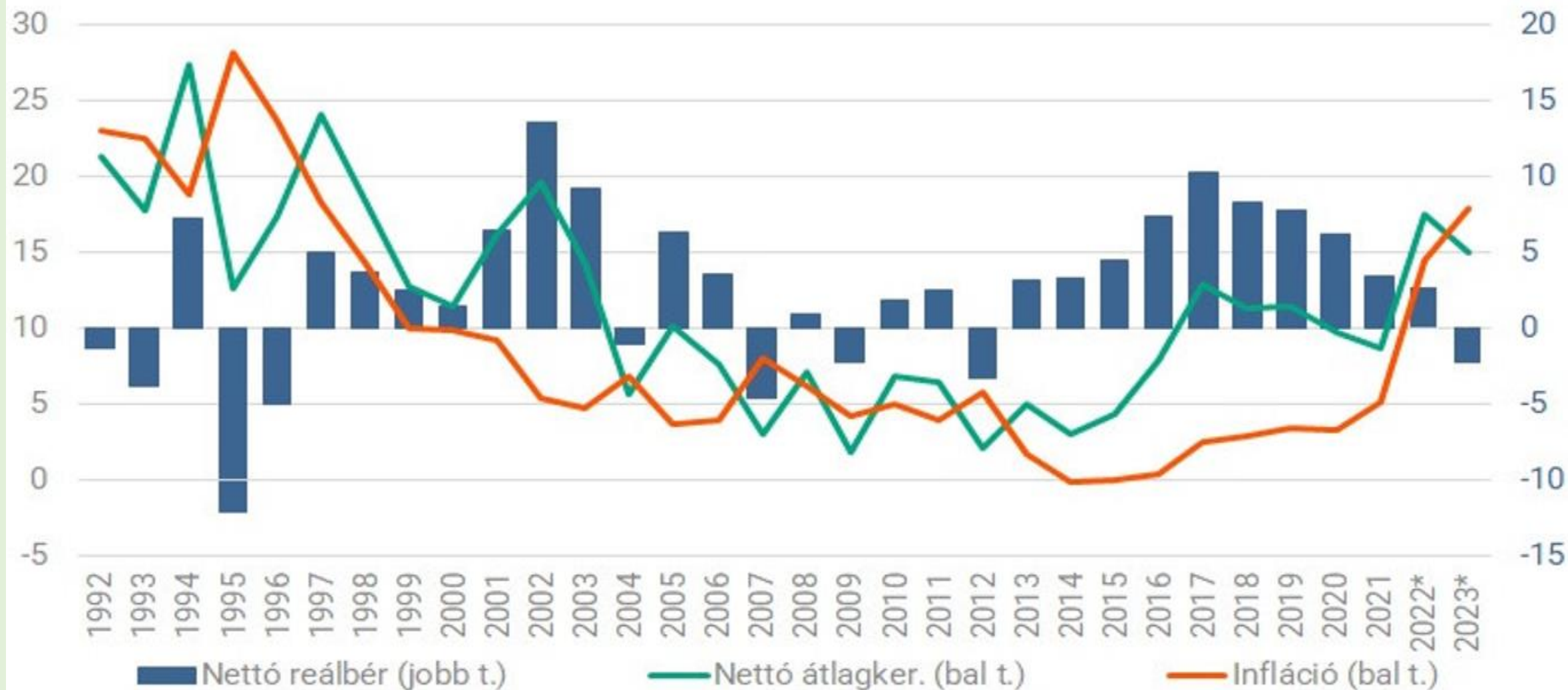
A reálbérek infláció általi drasztikus csökkenése, **eltűntette a vásárlóerőt a piacról**, be kell látni, hogy kevésbé fájó kigazdálkodni egy **infláció feletti vagy közel azonos mértékű béremelést**, mint az eltűnt kereslet után sopánkodni.

A **szakképzett munkaerő** sok területen tapasztalható **hiánya miatt**, a vállalatok **arra törekednek**, hogy **megtartsák** a meglévőket. Új munkahelyek esetén, ádáz harcokra lehet számítani a magasan képzett munkaerőért.

A feszített munkaerőpiac miatt a növekedés lassulását megakadályozására a vállalatoknak javítani kell a **munkaerő hatékonyságán és termelékenységén**.

Munkaerőhiány kezelése, a reálbérek értékének megtartása/növelése mellett

Az átlagkereset, az infláció és a reálbér alakulása (éves, %)

A jövő legfontosabb gazdasági kihívásai– lehetséges válaszok

Egészséges társadalom

- Fejlett és modern egészségügyi rendszer
- **Állami és magánegészségügyi rendszer** összehangolása

Népességszerkezet és pénzügyi helyzet

- Fenntartható nyugdíjrendszer biztosítása
- Időskori foglalkoztatás lehetősége
- Családpolitika

Honvédelmi képességek erősítése

- A jövő kihívásaira való **hazai eredményeink biztonságos megőrzése** és fenntartása

HÁBORÚ

BÉKE

Magasan képzett humán vagyon

- Versenyképes oktatási rendszer
- A jövő kihívásaira választ adni képes generáció kinevelése
- **A tudás legyen érték!**
- Tudásalapú gazdasági modell kiépítése

Migráció, víz- és élelmiszerhiány

- A jelen és jövő kihívásai együttesen vannak jelen
- **Gazdasági szerkezetváltás** szükséges
- Erősíteni kell a vállalkozásokat
- „Kritikus infrastruktúrák” körének szélesítése

Vállalkozói és menedzsment felelősség

- **Felelős vállalatvezetés**
- **Pénzügyi tudatosság** (nem csak külső támogatás létezik!)
- **Felelősség a fejlődés irányába**
 - Exportorientáció
 - Termelékenység

ÚJ GAZDASÁGI NÖVEKEDÉSI MODELL

Belső megtakarításokon nyugvó és a beruházásokat támogató

Eddig ezt nem használtuk, de a magyar kormány bölcsen és időben ismerte fel a beavatkozási pontot, megragadva azt a lehetőséget, hogy **az állampapírok felé terelje a magyar lakossági megtakarításokat**

Ennek van egy **pénzügyi edukációs** háttere is, ami **válságsorozat idején nagyon fontos!**

Ezzel a **növekedési modellünk már 2 pillérűvé válna:** belső forrásokon nyugvó és fenntartható, smart beruházásokat támogató. Biztos alapokkal, jobb hátteret adnánk a jövőbeli növekedésünknek. Eddig egy lábon is szépen elboldogultunk...

Először **vissza kell találni az egyensúlyhoz**, meg kell vizsgálni, hogy ennek mik a feltételei és utána beszélhetünk növekedés helyreállításáról!

FELTÉTELEI:

- Tartós reálbér növekedés,
- Belső Fogyasztás helyreállása,
- Export bővítése, import kitettség szűkítése
- Hitel és tőke biztosítása

Gazdasági fejlődési fordulatra van szükség

Jövőt építő beruházások – felelősségteljes és fenntartható hitelfelvétel mellett

„Smart” beruházás nélküli gazdasági modell nem lehet opció

- ✓ Energia- és költséghatékony, környezetbarát, magas tudástartalommal párosuló, technológia-vezérelt, innovatív, belső erőforrásokon nyugvó beruházások a karbonsemlegesség eléréséhez.

Hitelezés nélküli gazdasági modell nem lehet opció

- ✓ A vállalati hitelezési dinamikát **felt** kell tudni tartani, ennek egyik emblemikus eszköze lesz a jövőben is a **Széchenyi Kártya Program**
- ✓ Olcsóbb, hatékonyabb és digitalizált bankolás további erősítése.
- ✓ Törekedjünk a **fix kamatozás** további fenntartására.

Felelősség és fenntarthatóság nélküli gazdasági modell nem lehet opció

- ✓ A vállalkozóknak, tulajdonosoknak **le** kell vonni a következtetéseket az elmúlt másfél évtized válságaiból.
- ✓ A cégvezetők üzletmenetre és nemzetgazdasági fejlődésre gyakorolt hatása, **felelőssége nem megkérdőjelezhető.**

Hazai vállalkozások kihívásai

Piaci átrendeződés → Súlypontok áthelyezése, ami eddig stabil volt, az most kibillent az egyensúlyi állapotból!

Gazdasági szerkezet átalakulása:

- Tudásintenzív szolgáltató szektor egyre erősebb lesz a jövőben
- A magyar gazdaság egyik legkomolyabb kihívása a hazai vállalatok átörökítése (generációváltás)

Eddig rövid távon mindig sikeresen tudtuk kezelni a kihívásokat, de most más a helyzet. Hosszú távú gondolkodásra van szükség! Központi kihívás a fenntarthatóság, e köré épül minden további kihívás a jövőben!

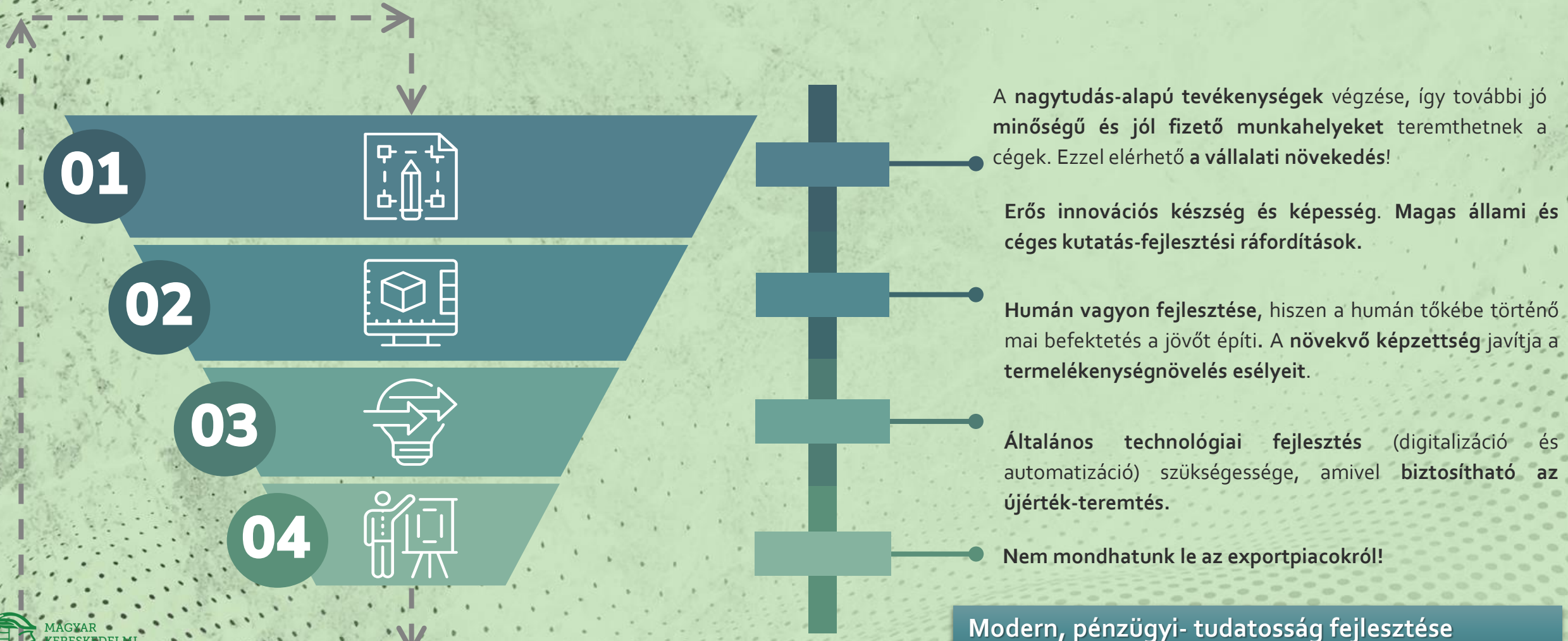

Vállalkozói szemléletmódváltás: versenyképesség, válságállóképesség, jövőképesség

A versenyképesség attól függ, hogy

- milyen **termékek és szolgáltatások** előállítására képes egy ország, és
- a **rendelkezésre álló erőforrások**at milyen **hatékonyan** hasznosítja.

VÁLLALATI FELELŐSSÉG !!!

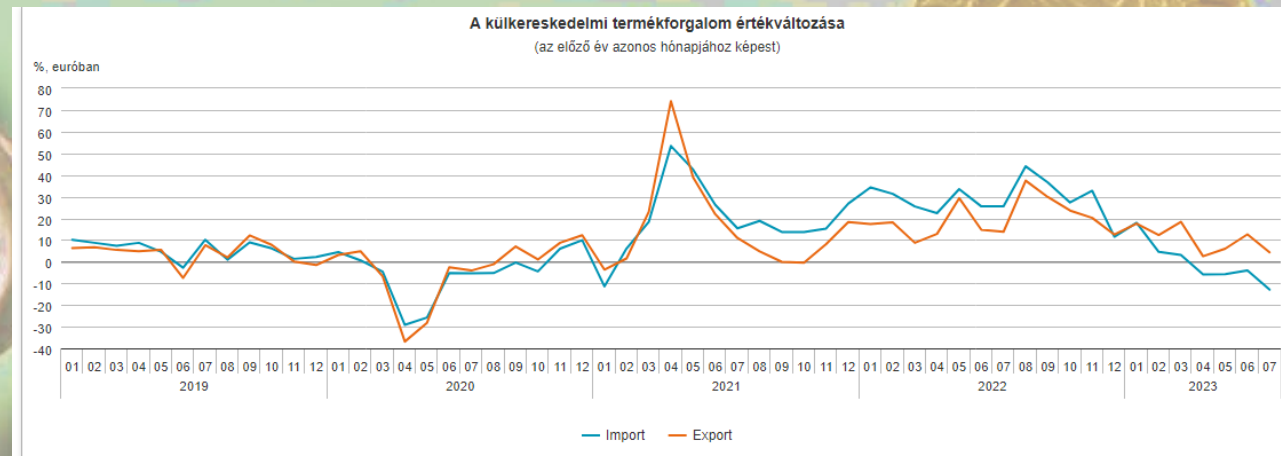

Fontos! Külföldi beruházások feltétel rendszere kedvező legyen a vállalkozásoknak (bővüljön a magyar beszállítói kör, növekedjen a hozzáadott érték, értéket teremtsünk)

Az **import** tekintetében fontos figyelembe venni a **belső piaci kereslet alakulását**. Az év második felében várhatóan az import is emelkedni fog, ahogy a gazdasági aktivitás fokozódik. Az import állandó ellenőrzése és követése fontos, hogy a kereskedelmi mérleg pozitív irányba haladjon, és ne terhelje túlzottan az ország külső fizetési egyensúlyát.

A hazai **export** a külső kereslet folyamatos növekedése miatt dinamikusan bővül, de a kkv szektor részesedése alacsony.

FDI ráta magas: ez jó, de ez magával húzza a külker mérleg hiány növekedését
ezt az összefüggést sokan nem látják

A hand in a white shirt sleeve is shown from the wrist up, with the palm facing up. Numerous green leaves of various shapes and sizes are floating in the air above the hand, as if they have just been released. The background is a plain, light gray.

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Nem lehet megoldani a problémákat ugyanazzal a gondolkodásmóddal, amellyel csináltuk őket.
(Albert Einstein)

MAGYAR
KERESKEDELMI
ÉS IPARKAMARA